

Він розглядає по першій інстанції порівняно обмежену категорію справ, вирішення яких має суттєво важливе значення для забезпечення єдності і цілісності європейського права. Він виконує функції касаційної інстанції по відношенню до спеціалізованих судових палат, тобто це ті категорії справ, наприклад як суперечки між співтовариствами та їх службовцями або суперечки, що представляють особливу складність в силу технічних причин (тобто проблеми інтелектуальної власності чи патентного права).

На тих самих умовах Суд ЄС має юрисдикцію щодо позовів, з якими звертаються держави-члени, Європейський парламент, Рада або Комісія з причин відсутності компетенції порушення суттєвих процедурних вимог, порушення договорів чи будь-якого іншого припису, пов'язаного з їхнім застосуванням, або зловживання повноваженнями.

Юрисдикція Суду Європейського Союзу як судової гілки влади охоплює всі сфери компетенції Європейського Союзу, крім окремих винятків, прямо передбачених у Договорах (питання зовнішньої політики та політики безпеки).

Показовим є те, що перша справа, по якій Суд Європейського Союзу виніс рішення, була ініційована з приводу скасування рішення Високого керівного органу щодо правил цінової політики і протягом багатьох років до Суду надходили позови лише проти цього інституту [4].

Отже, юрисдикція Суду ЄС охоплює широке коло ключових питань функціонування Європейського Союзу. До Суду вправі звертатись усі без винятку органи ЄС.

Список використаних джерел:

1. Шевчук Б. Засади функціонування Європейського Союзу Збірник наукових праць. Вип. 44 “ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”, 2015 р.
2. Сахнюк В. Підприємництво, господарство і право, “Прояв національності у функціонуванні інституційної системи Європейського Союзу”, 2017 р.
3. Договір про Європейський Союз від 13 грудня 2007 року № 994_029
4. Огляд практики суду ЄС 2019, URL: <https://taxlink.ua/ua/news/ogljad-praktiki-sudu-s-2019.htm#hcq=GbBaENr> (дата звернення 13.11.2019).

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ГРОМАДЯН УРАЇНИ НА ДЕРЖАВНУ СЛУЖБУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Сьох К.Я., старший викладач кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Конституція у частині другій статті 38 визначила: «Громадяни користуються рівним правом доступу до державної служби, а також до служби в органах місцевого самоврядування». Відповідно до частини другої статті 24 Основного Закону не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовними або

іншими ознаками [2]. Ці конституційні права громадян отримали унормування у коментованому Законі.

Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015, визначає принципи, правові та організаційні засади забезпечення публічної, професійної, політично неупередженої, ефективної, орієнтованої на громадян державної служби, яка функціонує в інтересах держави і суспільства, а також порядок реалізації громадянами України права рівного доступу до державної служби, що базується на їхніх особистих якостях та досягненнях [3]. Нажаль, даними нормативно-правовими актами не врегульовуються всі проблеми при реалізації права громадян на державну службу.

Український законодавець постійно вдосконалює нормативно-правову базу щодо врегулювання права громадян на державну службу, яка б відповідала європейським стандартам та захищала права громадян. Останні суттєві зміни до чинного законодавства були внесені у цьому році. Але суттєвого покращення вони не принесли для громадян.

Відповідно до Закон України «Про державну службу» для реалізації права громадян на державну службу, громадянин має відповідати певним встановленим вимогам та критеріям, які висуваються до претендентів на вакантні посади державної служби всіх категорій – “А”, “Б”, “В”. Частина перша ст. 19 цього Закону встановлює, що правом на державну службу наділені особи, які: а) мають громадянство України; б) досягли повноліття; в) вільно володіють державною мовою; г) мають відповідний посаді державної служби ступінь вищої освіти [3]. Але, відповідаючи всім цим вимогам громадянин України не завжди може реалізувати своє право на державну службу.

Вищевказаним законом вказані і критерії, якими законодавець також унормовує умови, які обмежують право громадян на доступ до державної служби, що відповідає частині першій ст. 64 Конституції України, яка не включає відповідне право до переліку таких, які не можуть обмежуватися.

До таких умов належать: 1) досягнення громадянином 65-річного віку; 2) визнання особи в судовому порядку недієздатною або такою, дієздатність якої є обмеженою; 3) має непогашену і не зняту судимість за умисний злочин; 4) позбавлена судом права виконувати функції державної влади і місцевого самоврядування; 5) піддавалась протягом трьох років адміністративному стягненню за корупційне правопорушення; 6) має громадянство іншої держави (множинне громадянство); 7) не пройшла спецперевірку чи не дала згоду на її перевірку; 8) підпадає під люстрацію [3].

Аналізуючи законодавство України можна зазначити що нормами закріплено всі умови реалізації права на державну службу. Але, маючи нормативне забезпечення не кожен громадянин може реалізувати своє право на практичному досвіді існує безліч перепон які перешкоджають цьому. Першою і найвагомішою перешкодою є корупційні зв'язки між кандидатом на посаду в орган державної влади та представниками відповідного органу.

Відповідно до Закон України «Про державну службу» особа, яка претендує зайняти посаду в органах державної влади та реалізувати своє право на державну службу, має відповідати встановленим вимогам відповідної посади і пройти конкурсний відбір. На даному етапі ніяких перепон не існує, особа

подає перелік документів до Комісії, яка забезпечує проведення конкурсу і є незалежною від органів державної влади. Комісія перевіряє відповідність документів та допускає або ж не допускає до конкурсу.

Першим етапом проходження конкурсу є незалежне тестування в електронній формі. Тестові запитання відбираються комп'ютером для кожного кандидата індивідуально і після проходження тестування відразу видно результат проходження. Можна стверджувати, що на даному етапі кожен може реалізувати своє право відповідно до своїх знань та вмінь. Тобто, на цьому етапі ніякого втручання людського фактору немає і все проходить прозоро.

Другим етапом є проходження співбесіди. Відповідно до частини 3 статті 31 Закону України «Про державну службу», рішення про призначення на посаду державної служби приймається суб'єктом призначення після проведення співбесіди з кандидатом та підписання з ним контракту про проходження державної служби (у разі укладення). Таке рішення приймається не пізніше п'яти календарних днів з дня надходження результатів спеціальної перевірки у випадку та порядку, передбачених законодавством у сфері запобігання корупції. На даному етапі не можна говорити про прозорість та відкритість, оскільки присутній людський фактор та конфлікт інтересів. Як показує досвід, в основному призначаються на посади особи які мають знайомство в даному органі та де присутні корупційні схеми. Нажаль, не завжди призначаються кваліфіковані та досвідчені особи.

Висновки. Отже, Конституція України гарантує кожному громадянину України право на державну службу, в Законі України «Про державну службу» та інших нормативно-правових актах, дане право деталізоване, але цього не достатньо для ефективної реалізації права громадян.

Необхідно, внести зміни до нормативно-правових актів. Де зазначити наступне: 1) При проходження конкурсного випробування унеможливити контакт кандидатів з представниками Комісії; 2) При співбесіді, кандидатів мають відбирати лише представники Конкурсної комісії, без представників органу державної влади, щоб уникнути корупційних зв'язків. Дані зміни дадуть можливість відібрати висококваліфікованих фахівців на посади в органи державної влади.

Список використаних джерел:

1. Камінська Н. В., Сьох К. Я. Забезпечення прав громадян на державну службу та службу в органах місцевого самоврядування в умовах децентралізації влади та євроінтеграції: монографія. Київ, 2018. 257 с.
2. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Про державну службу: Закон України від 10 груд. 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>